

Czy sam pozew frankowicza mówi czego chce od banku

Sąd może pouczać frankowicza o skutkach nieważności umowy, ale czy może żądać od niego potwierdzenia?

Dopiero uchwała całej Izby Cywilnej SN może rozstrzygnąć tę nową w sprawach frankowych kwestię, która ma znaczenie dla rozliczeń abuzywnych umów.

POZEW FRANKOWICZA NIE WYSTARCZY?

Małgorzata Gołębiowska, działaczka członek Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu obserwuje, to zjawisko. W jej ocenie wykształcone w warszawskim sądzie frankowym, ale pojawiające też w innych sądach, które wymagają od kredytobiorcy oświadczenia o jego świadomości skutków nieważności umowy. Data jego złożenie służyć ma często jako podstawa do określenia daty wymagalności roszczenia i początku biegu terminu odsetkowego - wbrew przepisom kodeksu cywilnego. -Tym sposobem banki zyskują opóźnienie w terminie naliczania odsetek, zamiast liczonych od terminu podanego w wezwaniu do zapłaty, choć wszystko, czego domaga się frankowicz zawiera już jego pozew-wskazuje Gołębiowska.

Poza tym niektórzy sędziowie stosują formularz, który frankowicz musi wypełnić i przesłać za potwierdzeniem bankowi co przedłuża postępowanie.

Tymczasem w grudniu 2023 r. TSUE wydał dwa orzeczenia: C-28/22 i C-140/22, które potwierdziły, że sąd krajowy nie powinien wymagać żadnych oświadczeń od kredytobiorców, którzy są w sporze o abuzywne zapisy w umowach z bankami.

POUCZANIE FRANKOWICZA TAK, OŚWIADCZENIA RACZEJ NIE

- W świetle orzecznictwa TSUE do stwierdzenia nieważności umowy z powodu abuzywnych postanowień, zbędne jest składanie przez konsumenta oświadczenia, że wie o skutkach nieważności umowy i nie zgadza się na jej naprawienie. TSUE potwierdził też, że od złożenia takiego oświadczenia, nie zależy powstanie i wymagalność roszczenia konsumenta o zwrot świadczeń spełnionych w wykonaniu wadliwej umowy. Z wyroków TSUE nie wynika jednak, że sądy nie powinny informować konsumentów o skutkach nieważności umowy, a pouczenie takie może być dla konsumenta użyteczne, jednak pouczenie lub odpowiadającego mu oświadczenie konsumenta, nie może być traktowane jak konieczna przesłanka powstania lub wymagalności roszczeń konsumenta oraz możliwość orzeczenia o nieważności umowy - ocenia adwokat Marcin Szymański, reprezentujący frankowiczów.

- TSUE wielokrotnie podkreślał, że ostateczna decyzja o unieważnieniu umowy wskutek zawarcia w niej klauzul abuzywnych należy do konsumenta pouczonego należycie przez sąd o skutkach jego decyzji. Analiza grudniowych wyroków TSUE prowadzi do wniosku, że TSUE zakwestionował jedynie liczenie przedawnienia roszczenia banku od prawomocności wyroku w sprawie o unieważnienie umowy kredytu. Natomiast w kwestii odsetek za opóźnienie sądy polskie orzekają różnie i brak jest jednolitej linii - to opinia Wojciecha Wandzla, adwokata reprezentującego w takich sprawach banki.

Oddajmy głos sędziemu Tomaszowi Niewiadomskiemu szefowi Sądu Frankowego:

Po wyroku TSUE z 2021 r. C 19/20 i uchwale SN z 7 maja 2021 r. III CZP 6/21, w której wskazano, że konieczne jest wyraźne oświadczenie konsumenta, potwierdzające otrzymanie wyczerpującej informacji o skutkach abuzywności i stwierdzenia nieważności umowy, część sędziów owszem opracowała druki pouczeń, które były stosowane, ale sytuacja uległa zmianie po wyroku TSUE z 7 grudnia 2023 r, C 140/22, w którym wskazano, że niezgodną z dyrektywą 93/13 praktykę, że konsument musi składać takie oświadczenia. Obecnie większość sędziów uważa, że należy jedynie pouczać

powodów o skutkach uznania postanowień umowy za abuzywne, a nie można żądać odbierania formalnej zgody od powodów, a tym bardziej zmuszać do składania oświadczeń. Tym niemniej niektórzy sędziowie mogą mieć odmienne opinie. Według nich zachodzi sprzeczność między uchwałą SN a wyrokiem TSUE z 7 grudnia 2023 r.

- Być może zagadnienie to zostanie definitywnie wyjaśnione w uchwale całej Izby Cywilnej SN w sprawie III CZP 25/22 (dotyczy ona sześciu pytań frankowych pierwszej prezes SN) - dodaje sędzia frankowy Niewiadomski.

Opracował: Marek Domagalski

Pierwotnie tekst ukazał się: Rzeczpospolita, 04.03.2024